

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 .			
Egészévre	20 .			

A vámkérdés Ausztriában.

Amióta a közös vámterület szétválasztása a magyar belpolitikai viszonyok rendezésének egyik legfőbb feltétele gyanánt jelentkezik, azóta Ausztriában is szakadatlanul folynak a tanácskozások úgy a politikai körökben, mint az érdekképviselésekben. Egész természetesen, sőt jogosnak találjuk az osztrákok azon törekvését, hogy érdekeiket minden rendelkezésükre álló eszközzel meg akarják védelmezni. Azok, akik az osztrákok fenyegetéseit és ellenünk irányuló határozatait az önálló vámterület hívei ellen akarják felhasználni, nyitott ajtón döngötnék. Udvariasságot, előzékenységet, vagy éppen szolgálatkészséget nem vártunk, de észszerűen nem is remélhettünk ebben a kérdésben az osztrákoktól. Reánk a meginduló küzdelemben nem az a feladat hárul, hogy az osztrák érdekkörök által hozott határozatokat mérlegeljünk, hanem azon kötelesség, hogy az osztrák állásponttól eltekintve igyekezzünk kidolgozni teljes részletességgel azon terveket és megállapítani azon célravezető eszközöket, melyek hazánkat a küszöbön álló óriási gazdasági átalakulás közepett a fejlődés és anyagi virágzás fokán megtartják.

A legutóbb tartott osztrák tanácskozásokat természetesen nem szabad azért figyelmen kívül hagynunk. Ausztria a vámkérdésben ellenségünk, mozgólatait tehát taktikai szempontból bizonyára hasznunkra fordíthatjuk, anélkül, hogy azokat bármily irányban is irányadóknak kellene tekintenünk. Mert bizony az osztrákok mozgólódásának inkább csak taktikai jelentősége van. Erre nézve megkapó példa a Reichsrath vámügyi bizottságának ülése, amelyen Peschka és társainak az Oroszországgal és a Balkán államokkal való állatforgalomra vonatkozó indítványát tárgyalta. Garapich előadó a következő indítványt terjesztette elő.

Hívassék fel a kormány, hogy az Oroszországgal és a Balkán-államokkal való kereskedelmi szerződéseknél a hazai mezőgazdaság érdekeit a legmesszebbmenő figyelemben részesítse, nevezetesen mindent kerüljön el, ami a hazai állatállomány egészségi állapotát veszélyeztetné, ezért Oroszországgal, Romániával, Bulgáriával és Törökországgal ne kössön állatjárványegyezményt és ezekkel szemben tartsa fenn a fennálló állatbehozatali tilalmakat

Szerbiával csak azzal a feltétellel kössön állatjárványegyezményt, hogy abban fentartassék a teljes lehetősége annak, hogy az állatvány behurcolása ellen megóvjuk magunkat és ezeknek az országoknak, különösen Szerbiának semmiféle kedvezményt ne adjon a határszéli forgalomban állatok, gabona, bor és gyümölcs tekintetében.

A javaslat fölött kifejlődött vitában már felszínre jutott azon szándék, hogy a magyar törekvések paralizáltassanak s e részben valósággal jellemző Licht felszólalása, aki nyomatékkal emelte ki, hogy meg kell várni a magyar viszonyok kialakulását. Szerinte nem szabad magunkat abban a csalódásban ringatni, hogy fokozott védelem és a magyar behozatal kizárása mellett az osztrák mezőgazdaság csak belátható időben is képessé válnék arra, hogy az állattermelés hiányait fedezze. Az indítvány érdemleges elintézését taktikai okokból el kell halasztani. Ipar, mezőgazdaság és a fogyasztók ritka és örvendetes egyetértésben találkoznak Magyarország aspirációival szembe. Nem célszerű tehát olyas valamit tenni, ami ezt az egyetértést megzavarhatná.

Az osztrák kereskedelmi miniszter és azután Buquoy földmívelésügyi miniszter diplomatikus simasággal tértek át a kiélezett felszólalásuknak az a magva, hogy a Balkán-államokkal kötendő szerződésekre nézve irányadónak lehet elfogadni, hogy a mezőgazdasági termékeink fogyasztására nézve beállított tarifaemeléseket fogadjuk el annak a mértéknek, amelylyel a Balkán-államok hozzánk jövő agrár tételét meg kell itélni. Ugyanez áll az állatforgalomra. A kormány a tárgyalásoknál bizonyára lehetőleg meg fogja ővni érdekeinket és nem is szándékozik határszéli kedvezményeket adni, amelyek a tulajdonképeni határszéli jársok szükségletének mértékét meghaladják.

A fölvetett kérdésekre a vám-bizottság 18 szavazattal 7 ellenében elfogadta Garapich előadó indítványát ama módosítással, hogy a marhabeviteli tilalom helyébe marha- és husbeviteli tilalom tétessék. Elfogadták a Chiari-Lemisch-féle pótdíntírányt is, amelynek alapján felszólítandó a kormány, hogy a Magyarországtól való különválás esetén megfelelőleg gondoskodjék a Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződésekről és állategészségügyi egyezményekről. A Peschka-féle indít

ványt elvetik. Peschka képviselő kisebbségi javaslatot jelentett be, épügy Licht képviselő is, ki azt kívánja, hogy az előadói indítványból töröljék azt a tételt, hogy Oroszországgal, Romániával, Bulgáriával és Törökországgal állategészségügyi egyezményeket ne kössenek és az állat- és husbeviteli tilalmat fenntartsák.

A tárgyalások lényege e szerint az elfogadott határozati javaslatban foglaltatik s az a közös vámterület fenntartására van alapítva, A külszint tehát itt megóvták, azonban a tárgyalás anyaga eléggé megvilágítja az osztrákok felfogását. Még mélyebre tekinthetünk, ha az osztrák iparosok klubjának tanácskozását nézzük.

Ezen egyesület most tartott havi gyűlésén ugyancsak szóba került a gazdasági különválás kérdése s az elnöklő báró Krupp megnyitójában részletesen kiterjeszkedett arra. Kijelentette, hogy ő, mint üzletember, nem érti, hogyan képes valaki a huszadik században egy gazdasági területnek szűkebbre való szabását követelni, de legkivált nem érti azt, hogyan törekedhetik erre a célra éppen a gyengébb fél. De ha már erről van szó, akkor az ipar nem habozhatik soká, hanem a szabályozásnak minél előbb való keresztülvitelét kell követelnünk.

Dr. Chiari, a reichsrathi képviselő, a klub alelnöke, reaszummálja a három központi iparösszövetség multkori határozatát, amely szerint az osztrák ipar nem óhajtja a különválást, de ha ez kikerülhetetlen volna, nem viselhetné az eddigi terheket s Magyarország önállóságának költségeit nem viselheti Ausztria. Szólv nem képzhet gazdasági különválást katonai különválás nélkül. A kormány képviselője szólónak multkori kérdésére, hogy vajon gondoskodtak-e a német birodalommal való megegyezésről arra az esetre, ha a gazdasági különválás bekövetkeznék, nemmel felelt. Már most nagyon kérdéses, vajon a német birodalom fog-e szerződést kötni közbenső vámvonallal bíró hatalommal. A szárazon ülünk tehát — ugymond és fogalmunk sincs arról, hogy mi fog történni.

Amíg tehát az osztrák mezőgazdasági érdekkörök a határok nyilván tartásával igyekeznek reánk nyomást gyakorolni, addig az ipari érdekelttség — egyéb fegyver hiányában — a quota arány megváltoztatását igyekszik ellenünk fordítani. Sem az egyiktől,

sem a másiktól nincs okunk félni. Ön álló berendezkedés esetén mi diszponálunk Ausztria tehet, amit akar. Öle azonban aligha megyünk. Nemcsak a tényleg fennálló és respektálandó kölcsönös érdekek miatt, hanem főleg azért, mert az az osztrák ipar teljes züllesztését jelentené. Mi nyugodtan várunk, amíg az osztrák érdekeltségek kitombolják magukat. Aztán beszélhetünk talán egymással okosan.

A debreceni tisztviselők egyesületének diszközgyűlése.

Ünnepi keretben folyt le tegnap délelőtt a debreceni tisztviselők önszervező egyesületének a kereskedő társulat nagytermében tartott jubileárius diszközgyűlése, melyen nagy számmal jelentek meg az egyesület tagjai. A diszközgyűlést gróf Dégenfeld József az egyesület díszelnökének távollétében Simonffy Imre kir. tanácsos az egyesület elnöke d. e. 10 órakor nyitotta meg szép beszéd kíséretében.

Megemlékezett az egyesület alapításáról, 25 éves multjáról és örömmel adott kifejezést azon észrevételének, hogy az egyesület fennállása óta ennyire felvirágozott. Azután felkérte Oláh Károly igazgatót, hogy az egyesület történetét, melyet ez alkalomra Zoltai Lajos egyesületi tag megirt, ismertesse az egybegyűlt tagokkal.

Oláh Károly mielőtt a történet felolvasásába fogott, melegen üdvözölte a jelenlevőket köztük Opris Péter posta és táv. igazgatósági titkárt, aki mint az egyesület egyik legrégebbi tagja, tevékeny részt vett annak megalapításában, majd hozzákezdett a történet felolvasásához. A történet híven ismerteti a debreceni tisztviselő egyesület huszonöt éves munkásságát és tanulságos, érdekes multját, kifejezi, hogy a tisztviselők helyzetének szellemi, társadalmi és anyagi tekintetben való emelése képezi az egyesület célját. Ezt a célt tüzte ki maga elé a debreceni tisztviselő egyesület is, melyet, ha fáradságos, nehéz munka után is, de elért. Az egyesület 1880 szept. 1-én kezdte meg működését. Az alapítók és a vezetők, akik minden lehetőt elkövettek, önzetlen készséggel igyekeztek kielégíteni a zászló alá sorakozottak várakozását. Már a működése megkezdésekor 294 rendes és 60 rendkívüli tagot számlált az egyesület. Pénzügyei rövid idő alatt megszilárdultak úgy, hogy a hitelkeresletnek kezdettől fogva saját erejéből megtudott felelni. Igaz ugyan, hogy kezdetben sok nehézségekkel kellett megküzdeni, de az alapítók buzgó tevékenységük kifejtésével végre is sikerült teljesen megszilárdítani az egyesületet úgy, hogy az rövid idő alatt teljesen megfeleltetett hivatásának.

Az egyesület további fejlődésének mozzanataira a szövetségi élet legapróbb részleteire mutat rá a huszonöt éves történet, melynek ismertetése után Oláh Károly indítványára köszönetet mond Zoltai Lajosnak a diszközgyűlés. — Székely Ferenc örömmel látja az egyesület szép fejlődését. Ugyanakkor nem mulaszthatja el annak indítványozását, hogy a diszközgyűlés az elnökségnek, az igazgatónak és a választmánynak köszönetet szavazzon. Ehhez egyhangulag hozzájárult a diszközgyűlés.

Materny Lajos Székely indítványát olyanformán kívánja kibővíteni, hogy mondjanak köszönetet Opris Péternek, ki az egyesület megalapítása közül elévülhetlen érdemeket szerzett. Ugyazint köszönetet kíván szavazni Oláh Károlynak, Simonffy Imrénél és részvétét fejezze ki a közgyűlés Lengyel Imrénél az egyesület alelnökének, aki betegsége miatt nem vehetett azon részt.

Opris Péter mondott azután meleg köszönetet, azért a megtiszteltetésért, melyben részesítették. Sok minden fűzi Debrecen-hez, melyről csak a lelkesedés hangján beszélhet. Az érdemet elhárítja magától az egyesület

tagjaira. Szép beszédét jókívánságokkal fejezi be.

Végül Simonffy Imre elnök mondott rövid bezáró beszédet, mely után a diszközgyűlés véget ért.

Rövid szünet után a rendes közgyűlés következett, melynek megnyitásával Oláh Károly felolvasta az igazgatóságnak mult évről szóló jelentését. A jelentést az évi mérleggel együtt tudomásul vették és a felmentvényt megadták.

Majd a választások következtek. Igazgatósági tagok lettek: Bárdos Géza, Beener Frigyes, Harsányi Gusztáv, Szávay Gyula, Medgyesi Ferenc, Oláh Károly, Oláh Imre, dr. Kun Mihály és Kiss Sándor. Póttagok: Aczél Géza, Orosz Sándor, Lenchés István, Des Combes Henrik, Dienes Barna, és Sztojka Gyula. Felügyelőbizottság tagjai: Händtel Vilmos, Csath Zsigmond és Tikos József. Póttag: Vetéssy Béla lettek. Legvégül Oláh Károly indítványára köszönetet szavaznak a kereskedő társulatnak, amiért a termet rendelkezésükre bocsájtotta, Tóth Béla gyógyszerésznek a gyógyszeréért és a sajtónak az erkölcsi támogatásért. A rendes közgyűlés végeztével az igazgatóság tartott ülést.

Világosság és sötétség.

Az ég és a pokol mesgyéjén lakik az ember. Ertekes territórium a lehet, mert örökkévalóságok óta foly a harc birtokáért. Titáni harca a láthatatlan szellemeknek, a világosság angyalainak a sötétség démonaival. Harca a szabadságszeretőknek az elnyomókkal, harca a gőgnek az alázatossággal, az őszinteségnek a képmutatással, a szívtelenségnek az irgalommal, a szegénynek a gazdaggal, a tudásnak a tudatlansággal.

Ugy képzelm a dolgot, hogy az emberek által lakott e mesgye két oldalán a jók és gonoszok légiói vetélkednek egymással. A gonosz lelkek igyekeznek megéjteni az embereket, céljaik szolgálatába igázní, egy a mint az első emberpár bukásának legendájában meg vagyón írva. De résen vannak a világosság szellemei is s ők is hódítanak maguknak híveket. Es a gonoszok olykor rajokat küldenek a földre, akik emberek képében folytatják irtó hadjáratukat Sötétség ő felsége nevében, hogy alattvalójává tegyék az ingatag embert.

E rajokból kerülnek ki a Nérók, a Caligulák, a Judások és farizesusok seregei, az Arbutz Péterek, a Vladimirok és Trepovok, a kik mindenütt ott vannak, a hol vért kell ontani, könnyet fakasztani, máglyát gyújtani s keresztre feszíteni az Igazságot.

De csodálatos, — mint megjelennek a démonok és egy territóriumon megvetik a lábukat, nyomban ott vannak a Világosság birodalmának szellemei is, hogy felvegyék a harcot velük, S minél erősebbek és kegyetlenebbek a sötétség démonai, annál erősebbek hatalmasabbak a világosság szellemei. És küzdenek egymással életre halálra, mint az állati szervezetben az egészség és a betegség bacillusai.

Oroszország szomorú földjén most folyik a legirtózatosabb harc, melyet a Világosság szellemei valaha vívtak a Sötétség birodalmának legádázabb harcosaival. Micsoda megdöbbentő hatalmasságok vivják itt csatáikat! Egy Pobjedonoszev és Trepov az egyik oldalon, egy Tolsztoj, egy Gorkij a másikon. Az egyik oldalon a szent szinódus pokoli szervezete és a hadsereg, a másikon a béklyóit elvető szabad gondolkozás és az elnyomottak és szegények szószólója. — Micsoda fenszemes feladat birni azzal a misszióval, a melylyel a mindenség ura Tolsztoj és Gorkij felruházta! Es micsoda bölcsesség, mely őket éppen a Trepovokkal és Pobjedonoszevekkkel állította szembe.

En azt hiszem, hogy nincsenek véletlenek az erkölcsi világban, a mint kizárják a véletlent a természet törvényei is. Miért kellett Tolsztojnak és Gorkijnak a szabad gondolkodás s az emberi jogok ez óriásainak éppen Oroszországban születniük? Miért nem születtek Amerika vagy Svájc szabad földjén?

Azért, mert a gondolat szabadságának, az ember jogainak sehol sincsenek olyan ádáz ellenségei, mint Oroszországban. Az erkölcsi világréteg őre, a Világosság ura oda állítja az ő legerősebb katonáit, a hol a veszedelem a legnagyobb. S bármily rettenetesek és kegyetlenek legyenek is azok, a kik ellen most harcot vívunk, ki kételkedhetnék, hogy a roszakat Tolsztoj s a kitiltott Gorkij szelleme porba fogja sújtani a cárizmust összes pópáival és generálisaiival? Mert az ég és pokol között levő mesgyének, a melyen a győnge ember lakik, nem lehet más ura, mint a Világosság. A Világosság urának küldöttei pedig meghalhatnak Szentpétervár utcáin, a börtönökben és a bitófán, de a Világosságot diadalutjában nem tartóztathatja fel a pokolnak semmi hatalma.

NAPI HIREK.

— József főherceg egészsége. József kir. herceg egészségi állapotáról ismét kedvezőtlen hírek voltak elterjedve. Hogy ezen hírek most alappal nem bírnak, mutatja azon értesülésünk, hogy a beteg kir. herceg most már látogatásokat is fogadhat és szerdán délután az Abbáziában időző Adolf, luxemburgi nagyherceg és neje hosszabb látogatást tettek a gyógyulófélben levő betegnél.

— A hivatalnoknők házassága. Mint a nemzetközi 1.61 szövetség sajtóbizottsága közli, Hollandiában 1904 március 2-án királyi rendelettel bocsátották el az összes házasságot táviró hivatalnoknőket. — Gyakran örvendetes családi esemény elé néző tanítónőket és telefonos hölgyeket is elbocsátanak. Miután egy a parlamenthez intézett kérvény nem járt eredménnyel, ez év február 22-én 17 egylet tiltakozó gyűlést hívott egybe, amelyen a kérdést a legkiválóbb férfi és női szónokok megvilágították.

— Szociálista gyűlések. Mintegy 5000 munkás előtt tartotta meg a debreceni nemzetközi szociáldemokrata párt népgyűlést a Széchenyi-utca végén. A gyűlés elnökül Tokai Jánost, jegyzőül Makai Istvánt választották meg. A rendőrséget Orosz László rendőrfogalmazó és Szöcs Lajos rendőrbiztos képviselték. A gyűlés első pontját Nánási Lajos ismertette, jellemző vonásokkal esetelve a jelenlegi politikai helyzetet, majd áttért az általános titkos választási jogra. Szabó Endre a sajtóról beszélt. Végül Makai István felolvasta a gyűlés határozatát, mely szerint ha az általános váiasztási jogot törvénybe nem igtatják, úgy a debreceni szociáldemokrata párt és a kebelébe tartozó összes szakszervezetek kimondják az általános munkabeszüntetést.

A debreceni famunkások délelőtt 9 órakor a Koronában tartott gyűlésükön hasonló határozatot hoztak.

A debreceni újjászervezett szociáldemokrata párt tegnap Hajduszováton gyűlést tartott, nagyszámu hallgatóság előtt. A gyűlésen kimondták, hogy a földmunkások az esetleges általános munkabeszüntetéshez nem csatlakoznak.

— A tekintély, a mi nincs. Panaszkodnak az ügyvédek, hogy nincs tekintélyük. Az ügyvédeknek igazuk van. Nem abban, hogy panaszkodnak, hanem abban, hogy nincs tekintélyük. Keresik az okát, hogy mért hanyatlott és veszett el végül a tekintélyük és ráfogják erre meg amarra; okolják főképp a bíróságokat érte, sőt legujabban eljutottak odáig, hogy már egy kicsikét önmagukat is okolják. Az Ugyvédi Kamara legujabb jelentése ugyanis a kar balmegítélése ellen védekezve, egy helyütt így szól:

— Sokszorta kisebb a kár azon tagjainak száma, a kikkel szemben a tartózkodás indokolt, amazokénál, a kik kötelességeiknek minden irányban a legbeszűletesebben felelnek meg és ezzel nemcsak a saját egyéni tisztessé-

ségükre, de az egész kar megbecsülésére szereznek jogcímet.

Elismeri tehát immár maga az ügyvédek hivatalos testülete is, hogy vannak olyan tagjai, a kikkel szemben a tartózkodás indokolt. Ezeknek az elveszett tekintélyét siratja talán? Ha igen: ezen a sírámon a nagyközönség sohasem fog meghatódni. Hogy viszont vannak és tulnyomó számban vannak ügyvédek a kik kötelességeiknek becsületesen felelnek még: szívesen kőnezédáljuk. De ezeknek a tekintélyét nem is csorbitja semmi. A mint hogy becsületes ember és hivatását tisztossággal betöltő ember illő revencziával találkozik mindenkinél, — nem azért, mert ügyvéd, hanem azért, mert tisztességes ember.

Egyáltalán nincs diplomás vagy diplomátlan kar, mely annyiszor emlegetné a tekintélyt a mi nincs, mint az ügyvédi kar. A kereskedő, az iparos megelégszik a polgári haszonnal, a mire hivatása gyakorlásában szert tesz és a tekintélyt kamatul nem mint kereskedő vagy iparos, hanem mint ember kapja, ha kapja. Azért, mert valaki ügyvéd, még nem kell, hogy reverenciás tekintéllyel koronázzuk. Elvégre ügyvéd mindenki lehet, a ki bizonyos számú évet rászán és bizonyos számú vizsgát letesz. Mennek is ügyvédnek annyian, hogy alig tudnak hová lenni a konkurrenciától. A tekintély csorbulása tehát éppenséggel nem tart vissza senkit e pályától.

Es hiába ne vegyék rossz néven az ügyvédek: az emberiség többsége alperesekből áll és az alpereseken ők vesznek be minden járandóságot kamatostul, költségestül. Mit akarnak még? Behajtják a járandóságot a kamatokat, a költségeket, — a tekintélyt, azt nem lehet behajtani. A tekintélyből ugy sem él meg az ügyvéd, de viszont nem egy példa igazolja, hogy tekintély nélkül is nagyon jól él.

— **Ibolyát vegyenek!** A szerkesztőségbe tegnap már megérkezett az első tavaszi vers. A vers rossz, de a mit zeng, a tavasz, az jó és kellemes. E napnak különben is több eseménye van még. A csigák, már persze azok, amelyek nem hordják a hátukon a házukat, kikivánczolnak a kirakatok üvegtáblái mellől, hogy a pajkos gyerekek közé jutva, ott peregenek vidáman az aszfalt tetején. Azután meg az történt, hogy megjelent az utcákon az első férfi felöltő nélkül, meg az első kerekpározó az már természetesen kerekpárral; meg az első bájos hölgy selyem napernyővel. Mindezek az elsőkémszerint, hogy kik voltak, nem áruljuk el, de azért inkább inkább is köszönetet mondunk nekik, mint az ébredő tavasz előhírnökeinek. És még egyet! Ott szerénykedett egy-egy jőnévelű gomblyukban a tavasz virágainak elsője — az ibolya. Szerényen bujt meg a hevülő kebleken, nem törődve a sóhajással, ami a melegházak üvegfödeléi alatt sütkérező testvéreiktől szállott fel: korán letéptek, korán hervadóra jutottál, én édes harmatos kis virágom.

— A függetlenségi kör közgyűlése.

A debreceni függetlenségi kör tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését saját körhelyiségében a kör tagok élénk részvétele mellett. B. Nagy János elnök délután 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést és üdvözölte a megjelenteket. Tassy Miklós titkár felolvasta az elnökség évi jelentését, a könyvtári jelentést és az elszámolást, amit tudomásul vettek. Az elnök bejelentette, hogy az eddigi körgazda lemondott tisztségéről, s helyébe ajánlja Sarkadi Ferencet. A közgyűlés Sarkadi egyhangulag megválasztotta. Elhangzott még néhány a kör beléletére vonatkozó indítvány, melyek után a közgyűlés véget ért. A lelkes körtagok a szózat hangjai mellett oszlottak szét.

— **Köszönet nyilvánítás.** Németh András és neje szül. Piránszky Róza ugy a maguk, mint gyermekeik Nándor és Aladár illetve Vilmos Béla nevében hálás köszönetüket ez uton fejezik ki mindazoknak, kik Ágoston fiuk illetve testvérjük elhalálzásának szomorú alkalmából, részvétükkkel a gyá-

szóló család mély fájdalmát enyhíteni igyekeztek.

— **Hatvan utcai gazdaság közgyűlése.** A Hatvan utcai gazdaság tegnap délután tartotta a városháza nagytermében rendes évi közgyűlést, melyen Szilágyi Bálint a gazdasági jegyző elnökölt. A közgyűlés megnyitása után a választmány jelentését tudomásul vették, mely után áttértek a múlt évi pénztárnoki és számvizsgálói jelentésre. A jelentések beszámoltak, hogy a múlt évben a város Ondódon egy a gazdaság által e célra adományozott területen egy iskolát és azzal kapcsolatosan egy tanítói lakot mellék helyiségekkel építtetett, melyet 1904 október 2-án megnyitottak, továbbá azzal, hogy a gazdaságnak Ondódon az iskola részére adományozott telken kívül 5 hold és 1200 négyszögöl szántóföld ingatlana van, valamint a gazdaság vagyonáról, mely a múlt év zártával 5895 koronát tett ki. Ebből 1789 korona készpénz a többi ingatlan. Tiszta nyereség 1100 korona. Ezután megválasztották az új tisztikart, mely a következőképpen alakult meg: Elnök: Jobbágy Imre, utagondnok felügyelő: Kovács János, pénztárnok: Kiss András, jegyző: Szilágyi Bálint lettek. Választmányi tagokul megválasztották: Harsányi Mihályt, Végh Mihályt, Végh Jánost, Burai Jánost, Nagyházi Pétert, Takács Jánost, Komlóssy Arthurt, Komlóssy Dezsőt, Papp Mihályt, Nagy Andrást, Harsányi Imrét, Csobán Istvánt, Balogh Istvánt, Nagy Sándort, Nagy Ferencet és Soós Jánost. Pótagokul: id. Bányai Istvánt, Mike Ferencet, Cajuiz Lajost és Kertész Mihályt. Számvizsgálók: Jobbágy Imre, Nagy András, Szőke János és Salánky Mihály lettek. A tárgysorozat még néhány jelentéktelen pontjának letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

— **Bikur Cholim betegsegélyző** egy-let vasárnap délután Lichtblau Albert elnöklése mellett választotta az új választmányt. Beválasztottak rendes tagoknak: Rosenberg Simon, Emerich Arnold, Hoffmann Sándor, Schwarz Fülöp, Schwarz Armin, Knöpler Simon, Goldberger Dávid, ifj. Csengeri Ignác, Vági Izsó, Fischer Vilmos, Weisz Mátyás, Klein Lajos, ifj. Widder Sámuel Glück Adolf, Feldmann Gyula, Weisz Jakab. Pótagoknak: Havas Dávid, ifj. Fülöp Ignác, Goldstein Péter, Lichtblau Albert, Glück Hermann.

— **Tea estély a Bikában.** A Szent-Erzsébet egyesület tegnap délután ismét gyarapította egygyel népszerűségét és sikereit. A tegnapi teaestélyen szemképrázttató látványt nyújtott az a sok szép asszony és leány, ragyogó toalettekben. Vidáman tereferélve töltötte el a közönség azt a két órát a Bikában és mindenki egy-egy kellemes emlékek és néhány elfogyasztott csésze teával távozott. Dr. Wolafka Nándor püspök az ő kifogyhatatlan aranyos kedélyével és lebilincselő szeretettel méltóságával és nyájasságával, ott sürgött forgott a vendégek között és biztatta a bájos felszolgáló leánykákat a buzgalomra.

— **Rablótámadás a hatvan utcán.** Ma hajnali 4 órakor Vida Julis esigekerti munkásnőt a hatvan-utcán ismeretlen ember megtámadta és fojtogatni kezdte. A munkásnő segélykiáltásaira a züllött alak futásnak eredt, de a rendőrök utóérték és letartóztatták. Kun Lajos kocsisnak vallja magát a merénylő.

— **Az izr. szentegylet közgyűlése.** A debreceni izr. szentegylet tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlést, melyen Kohn Adolf elnökölt. Miután a közgyűlést megnyitotta az elnök, felolvasták az előjáróság évi jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Ugyszintén a számvizsgáló jelentést is röviden letárgyalták. Az 1905. évi számadások megvizsgálására megválasztották Emerich Arnold, Kohn Lipót, Péterfi Benő, dr. Hollander és dr. Kenyeres Károly. Ezután megkezdődött a titkos szavazás az új tisztikar megválasztására. Elnök lett

Stern József, alelnök: Katz Jakab, jétékány-sági előjáró: Hirschfeld Armin, szertartási előjáró: Klein Márton gondnokok Weinberger Bernát és Klein Dávid, pénztárnok: Keiner Adolf ellenőr: Lidermann Henrik. A tisztikar megválasztása után a gyűlés véget ért.

— **Leakarta szurni az öcsését.** Lőkodi József napszámos vasárnap este a nyílt utcán késsel támadt János öcsésére, aki elszerezte tőle Hódos Esztert, kivel 8 évig élt cigányhiten. Pár hét előtt baltával támadta meg. Miután a szerelemféltéstől elvakult ember a rendőr szemeláttára is újra nekirohant az öcsésének a rendőr letartóztatta.

— **Öngyilkos pincérnő.** Tegnap reggel 6 órakor Körösi Sándor 14 éves pincér tanonc, afeletti elkeseredésében, hogy a Debrecen vendéglőből elbocsájtották gyufaföldattal megmérgezte magát. Súlyos belső sérüléssel a közokórházba szállították.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalassy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő ki-rakatban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

TAVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Tienling, márc. 12. Pétervári távirati ügynökség.) E hó 7-én reggel 6 órától 9-ikéig a japánok támadták az orosz baloldalt és a Sahonál lévő állásokat. Ezeket a helyeket nagy veszteségeket szenvedtek. A japánok fokozatosan és esökönnyös harcok közt megkerülték az orosz jobbszárnyat és közeledtek a császársirokhoz. 9-ikén a japánok hosszan tartó támadást intéztek a vasut ellen. Az oroszoknak bajjal sikerült Ungentum községet megtartani. A japán lövedékek a vasuti vonalra estek. Hogy a japánok megkerülő oszlopát jobbszárnyáról visszavesse, Kuropatkin tábornok nagy haderőt gyűjtött Csenitun ellen Siagusától délre és támadásba ment át, miközben a fegyvertüzézés közepette állott. Heves szél és por akadályozta a hadműveleteket. Csenitun községet elfoglalták, de a japánok szárnyukról újból támadták és az oroszok részleges sikerét ismét kiegyenlítették. E napon a japánok áttörték az oroszok déli állásait Kiusannál, keletről és nyugatról előnyomulva a vasuti vonalhoz. A japánok körülrzással fenyegették Mukdent. Ezért e hó 10-ikén éjjel kiadatott a parancs a Tienlingbe való visszavonulásra. A visszavonulás 10. és 11-én tartott 10-ikén a japánok folytatják az orosz hadállások támadását Hucsitaj állomásnál. Kuropatkin Hucsitajtól délre tüz-őrséget összpontosított Szesintun község ellen, mely Csentintől északra fekszik. — A tüzérségi harc egész nap tartott. A japánok a Mukdentől északra 13 kilométernyire fekvő Zuertun falut ágyúzták. — Együttal a Kiusan melletti áttörés óta kis japán csapatosztályok oldalról fenyegették az orosz csapatrészeket.

Lovass és Ladányi

féle tömeg eladása
rendkívüli olcsó
áron megkezdődött.

Piac utca 7 sz.

Vecsey-ház.

MAGYAR. REGÉNYIROK

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely Az Atlasz család: Illusztrálta Neogrady Antal Kemény
Zsigmond A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli. Bálf Albert:
Esvtike kisasszony potessvora. Illusztr. Márk Lajos. Padnal Károly: A
histündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZATH KÁLMÁN

ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ IROK NEVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ IROK NEVSORA.
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanieky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A Magyar Regényírók

A ..... cégtől
ezennel megrendelem a
„MAGYAR REGÉNYIROK”
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 800 kor.-ért:
a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.
A nem kívánt módozat törölnőd.
Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve
félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az
első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél .....
fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs.
A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény meg-
szűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.
Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
Lakhely és kelet: .....
Név és állás: .....

minden művelt magyar urt család örökbecsű
könyvtára. A hatvan kötet fél-venként öt köte-
tes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet
most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 500 kor.
Törleszthető havi 4 koronás részletek-
ben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy
felhasználásával bármely könyvkereskedés útján
— Részletes prospektust kívánatra készséggel
küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.